

لینوکس یک هسته سیستم عامل یک پارچه ا متن باز ^{7} مبتنی بر یونیکس است. توزیع های مختلف لینوکس با ارائه نرم افزارهای سطح کاربر، یک سیستم عامل کامل را ایجاد می کنند. به عنوان مثال به سیستم عامل لینوکس او بونتو به عنوان یک توزیع متداول لینوکس اشاره نمود. در ادامه منظور از سیستم عامل لینوکس، یک توزیع خاص از آن شامل برنامه های سطح کاربر خواهد بود. سیستم عامل لینوکس امکان تغییر هسته را فراهم می کند. به این ترتیب که هسته لینوکس مورد نظر پیکربندی ساخته شده و به جای هسته پیش فرض توزیع مورد نظر بارگذاری و اجرا می گردد. در این بخش مختصری در خصوص ساخته هسته لینوکس روی توزیع اوبونتو توضیح داده می شود.

در گام نخست باید هسته لینوکس از سایت www.kernel.org دانلود شود. صفحه اصلی سایت در شکل ۱ نشان داده شده است. در اینجا یک فایل فشرده با نام linux-5.8.11.tar.xz داده شده است. در اینجا یک فایل فشرده با نام

شكل ١: سايت دانلود هسته لينوكس

¹Monolithik

²Open Source

 $^{^{3}}$ Unix

⁴Distributions

⁵Ubuntu

⁶Configuration

⁷Build

از خارج کردن فایلها از حالت فشرده می توان اقدام به پیکربندی ^۸ هسته نمود. پیکربندی تعیین می کند که چه قابلیتی در هسته لحاظ شده و این قابلیت به چه صورتی لحاظ شود. به عنوان مثال می توان وجود افزارهران ۹ یک نوع دیسک خاص SCSI را تعیین کرد. این افزارهران می تواند:

- ١. اساساً ساخته نشده و در هسته قرار نگيرد،
- ۲. ساخته شده و در فایل دودویی هسته قرار بگیرد یا
- ساخته شده و در یک فایل دودویی مجزا در قالب ماژول هسته ۱° نگهداری شود.

مورد استفاده انتخاب سوم مربوط به اجزایی از سیستم مانند برخی افزارهرانها و فایل سیستم ها می شود که تنها در حالاتی خاص نیاز به بارگذاری در حافظه دارند. به عنوان مثال تا زمانی که دیسکی با فایل سیستم وجود نداشته باشد، لزومی ندارد کد مربوط به این فایل سیستم در حافظه قرار گیرد. به این ترتیب فایل هسته، کوچک تر شده و سیستم، در حین اجرا حافظه کمتری مصرف می نماید.

جهت پیکربندی هسته روشهای مختلفی وجود دارد. در تمامی این روشها در نهایت یک فایل مخفی ^{11} تحت عنوان بیکربندی هسته اصلی (یا ریشه) کد منبع هسته ایجاد شده که شامل تنظیمات پیکربندی هسته است. در شکل ^{7} بخشی از پیکربندی پیش فرض یک نسخه از اوبونتوی ^{9} ^{1} نشان داده شده است. مشاهده می شود که افزاره ران Wifi به صورت ماژول (به علت وجود حرف ^{11}) ساخته می شود. سه روش ساده و متداول عبارتند از:

۱. استفاده از تنظیمات پیشفرض

کافی است دستور زیر در پوشه ریشه کد هسته اجرا گردد:

make defconfig

این دستور فایل پیکربندی را ایجاد نموده و یک پیکربندی ساده در آن قرار میدهد. هسته ایجاد شده توسط این پیکربندی، معمولاً روی ماشین مجازی VirtualBox بالا میآید. اما هنگام اجرا روی سیستم واقعی ممکن است برخی از قابلیتها مانند افزارهران Wifi را نداشته باشد. برای حل این مشکل میتوان پس از اجرای دستور، فایل config. ایجاد شده را به صورت دستی تغییر داد. یعنی از حالت کامنت خارج نموده و متغیر مربوطه را برابر y یا قرار داد.

۲. استفاده از menuconfig

باید دستور زیر در یوشه ریشه اجرا گردد:

make menuconfig

⁸Configuration

⁹Device Driver

¹⁰Kernel Module

¹¹Hidden

۱۲ در لینوکس اولین کاراکتر فایل های مخفی، کاراکتر . است.

```
# iwl3945 / iwl4965 Debugging Options
#
# conFiG_IWLEGACY_DEBUG is not set
CONFIG_IWLEGACY_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI=m
CONFIG_IWLWIFI_LEDS=y
CONFIG_IWLDVM=m
CONFIG_IWLWIFI_OPMODE_MODULAR=y
# CONFIG_IWLWIFI_OPMODE_MODULAR=y
# CONFIG_IWLWIFI_PCIE_RTPM is not set
# CONFIG_IWLWIFI_PCIE_RTPM is not set
# CONFIG_IWLWIFI_DEBUG is not set

CONFIG_IWLWIFI_DEBUG is not set
CONFIG_IWLWIFI_DEBUG is not set
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLWIFI_DEBUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_IWLMIFI_DESUGFS=y
CONFIG_HOSTAP_PCI=m
CONFIG_HOSTAP_PCI=m
CONFIG_HOSTAP_PCI=m
CONFIG_HOSTAP_PCI=m
CONFIG_HERMES_PRISM is not set
CONFIG_HERMES_PRISM is not set
CONFIG_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_DIY_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_DIY_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
CONFIG_DIY_HERMES_CACHE_FW_ON_INIT=y
```

شکل ۲: بخشی از فایل پیکربندی هسته پیش فرض یک نسخه از اوبونتوی ۴ ۰ .۸۸

این دستور در صورت عدم وجود فایل config. یک نمونه از این فایل را ایجاد نموده و در غیراینصورت محتوای موجود را دریافت میکند. ۱۳ سپس در قالب یک واسط کاربری متنی ۱۴ نمایش میدهد. این ساختار، پیکربندی را در فرم کاربرپسندتری ارائه داده و دارای توضیحاتی در قالب Help نیز میباشد. نمونهای از واسط ارائه شده در شکل مشاهده می شود. پس از اعمال تغییرات توسط این ابزار، می توان نتایج را پیش از خروج، در فایل config ذخیره نمود.

۳. استفاده از فایل پیکربندی هسته پیش فرض سیستم عامل

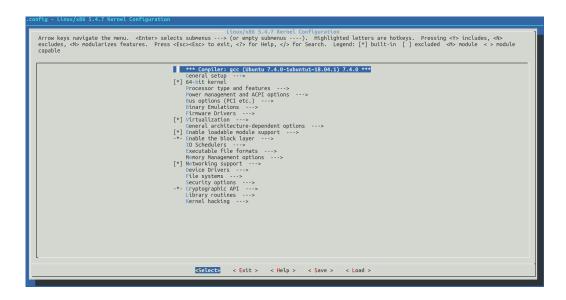
می توان فایل پیکربندی مربوط به هسته پیش فرض توزیع لینوکس سیستم را نیز به عنوان فایل config. در پوشه ریشه هسته، کپی نمود. به این ترتیب تمامی تنظیمات هسته پیش فرض برای هسته جدید لحاظ می گردد. البته با توجه به وابستگی پیکربندی ها به نسخ هسته، ممکن است در نسخ مختلف تنظیماتی تغییر نموده و یا حتی تنظیمات جدیدی افزوده گردند. لذا بهتر است نسخه لینوکس جدید تا حد امکان به نسخه پیش فرض سیستم جاری نزدیک باشد. با اجرای دستور زیر در ترمینال، می توان از نسخه هسته جاری اطلاع حاصل کرد:

uname -a

پیکربندی هسته پیش فرض لینوکس اوبونتو در مسیر boot/config-<Kernel Version>-generic/ قرار دارد. به عنوان مثال در یک سیستم اوبونتوی نسخه $^{\diamond}$ $^{\diamond}$ ممکن است فایل پیکربندی هسته پیش فرض در مسیر boot/config-5.0.0.37-generic/ باشد. دقت شود حتی در صورت یکسان بودن شماره نسخه هستهها ممکن

۱۳ اجرای این دستور مستلزم نصب کتابخانه ncurses است.

¹⁴Text-Based User Interface

شكل ٣: نمايي از صفحه ابتدايي menuconfig مربوط به هسته لينوكس ٥.٢.٧

است توزیع مربوطه تغییراتی در هسته صورت داده باشد و پیکربندی، به طور کامل تطابق نکند. در این صورت در مرحله ساختن، سؤالاتی برای پیکربندی پرسیده می شود که می توان حالت پیش فرض را برایشان تعیین کرد.

ممکن است در هر یک از روشهای بیان شده، هسته با کاستیهایی روبرو شده و شاید حتی بالا نیاید. با بررسی بیشتر در تنظیمات پیکربندی میتوان مشکل را حل نمود.

پس از فاز پیکربندی، میتوان با زدن دستور زیر هسته را ساخت:

make -j<ThreadCount>

مثلاً در پردازنده های هشت هسته ای بهتر است از j_{E} استفاده شود. پس از گذشت دقایقی (بسته به قدرت سیستم و نوع پیکربندی هسته) هسته ساخته می شود. زمان ساختن ممکن است بیش از دو ساعت به طول انجامیده و بیش از $\mathbf{Y}$ گیگابایت فایل دودویی ایجاد شود. در گام بعدی با اجرای دستور زیر در پوشه ریشه هسته، ماژول های هسته در سیستم نصب می گردند:

sudo make modules install

در نهایت با اجرای دستور زیر هسته، نصب شده و گزینه مربوطه در بوتلودر قرار داده می شود.

sudo make install

دقت شود می توان برای کنترل بهتر روی سیستم مورد آزمون و همچنین جلوگیری از پیامدهای مخرب ناشی از اجرای مستقیم روی سختافزار، هسته را روی ماشینهای مجازی مانند Qemu و VirtualBox نصب نمود. Qemu حتی می تواند هسته را به صورت پارامتر دریافت کند. در VirtualBox باید دقیقاً مانند محیط واقعی عمل نموده و یک سیستم عامل نصب کرد. البته برای افزایش سرعت می توان هسته را در سخت افزار واقعی (با معماری و ابزارهای ساختن مشابه با سیستم عامل

ماشین مجازی) ساخته و از طریق پوشه مشترک^{۱۵} از داخل ماشین مجازی به آن دسترسی پیدا کرد. سپس دستورهای مربوط به نصب ماژولها و نصب هسته را از درون سیستمعامل ماشین مجازی فراخوانی نمود.

موفق باشيد

¹⁵Shared Folder